

הת (עכו) 16886-11-24 - חוסאם מוסלמאני נ' תחנת משטרה - עכו (מרחב גליל)

בית משפט השלום בעכו

ה"ת 16886-11-24 מוסלמאני נ' תחנת משטרה - עכו (מרחב גליל)
תיק חיצוני: 332924/2024

בפני כבוד השופט ראמי נ. נאסר

המבקש
נגד
חוסאם מוסלמאני

המשיבה
תחנת משטרה - עכו (מרחב גליל)

החלטה

1. מונחות לפני בקשת המבקש **להחזרת תפוס** לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969.

2. ביום **07/11/2024** הגיש המבקש את בקשתו להחזרת תפוס. בבקשה נטען, כי המשיבה תפסה את מכשיר הפלאפון האישי של המבקש בעקבות תלונה על איומים. נטען כי התפיסה לא מוצדקת וכי הפלאפון מכיל פרטים אישיים ויש להשיבו לידי המבקש.

3. בהחלטתי מאותו יום, הוריתי למשיבה להגיש את תגובה. בתגובה נטען, כי בתחנת עכו מתנהלת חקירה בשל איומים על דמות ציבורית בעיריית עכו. נטען עוד כי המשטרה ביצעה מספר פעולות חקירה וכי המכשיר שנתפס דרוש לצורך הצגת ראיות בהליך הפלילי.

4. בדיון שהתקיים בפני ביום 18/11/2024 הסכימו הצדדים על הארכת תקופת אחזקת התפוס עד ליום 18/12/2024. בהמשך לכך הוגשו בקשות נוספות והתקיימו דיונים ביחס להארכת תקופת אחזקת התפוס.

5. היום, 19/02/2025, התקיים בפני דיון במעמד הצדדים. הן המבקש והן ב"כ המשיבה חזרו על טענותיהם. ב"כ המשיבה פירט את פעולות החקירה הדרושות והציג בפני דוח סודי וטען כי אין מקום להחזרת הפלאפון זאת גם בשל אי שיתוף פעולה מצד המבקש. מנגד, טען המבקש כי אין הצדקה בהמשך החזקת הפלאפון. המבקש האשים את המשיבה

"בהתעוללות" וחזר וטען כי מתקיימת מערכת יחסים יותר מתקינה בינו לבין המתלונן ואף הציג הודעות וואטס-אפ ממכשיר הפלאפון שלו.

6. לאחר שנתתי את דעתי לטענות הצדדים בכתב ובעל-פה ועיינתי בכל החומר שהוגש לתיק, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להחזרת התפוס להידחות וכי דין הבקשה להארכת התוקף להתקבל באופן חלקי.

דין והכרעה

7. הליכי תפיסה, החזקה ושחרור חפצים שנתפסו על ידי המשטרה, הם הליכים שגרתיים המתנהלים מדי יום ביומו בפני בתי משפט השלום והמחוזי (בש"פ 7992/22 עדנאן נורי נ' מדינת ישראל (01/03/2023), להלן "עניין נורי").

8. פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן "הפסד"פ") מסדירה את הסמכות בעניין תפיסת תפוסים והשבתם.

9. המקור הנורמטיבי לתפיסת חפצים בידי המשטרה מצוי בסעיף 32(א) לפסד"פ שזו לשונו: **"סמכות לתפוס חפצים - (א) רשאי שוטר לתפוס חפץ אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה, או כאמצעי לביצועה".** סעיף 1 לפקודה מגדיר "חפץ" באופן רחב "לרבות תעודה, מסמך, חומר מחשב או בעל חיים". בהתאם לכך, המונח התפרש באופן רחב, כך שגם יתרת זכות בחשבון בנק יכולה להיחשב כ"חפץ" לצורך סעיף 32(א) לפקודה (בש"פ 5015/99 התאחדות משפטנים בלתי תלויים נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(1) 657 (1999)).

10. לשונה של הוראת סעיף 32(א) מעלה, כי קיימות חמש חלופות העשויות, כל אחת, לשמש מקור סמכות לתפיסת חפץ, וזאת כאשר קיים יסוד סביר להניח אחד מאלה: באותו חפץ נעברה עבירה; עומדים לעבור עבירה; החפץ עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה; החפץ ניתן כשכר בעד ביצוע עבירה; או, ניתקאמצעי לביצועה. כל אחת מן החלופות האמורות עשויה לשמש מקור נפרד לתפיסת חפץ, וכל אחת משקפת תכלית המיוחדת לה, אשר לשם השגתה נעשה שימוש בסמכות. איתורה של החלופה הרלבנטית, שלשם השגתה נתפס החפץ, חשובה לא רק לצורך בחינת השאלה האם המשטרה השתמשה כראוי בכוח הנתון בידיה, אלא גם לצורך התחקות אחר התנאים הראויים לצורך שחרור החפץ והחזרתו לבעליו בתקופת הביניים שבין מועד התפיסה לבין סיום הליכי החקירה או המשפט (להרחבה ראו: בש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (12/03/2006), להלן "עניין לרגו").

11. הסמכות לשמירה על התפוסים מצויה בסעיף 33 לפסד"פ הקובע כי: **"נתפס חפץ כאמור בסעיף 32, או הגיע לידי המשטרה חפץ שאחד התנאים האמורים בסעיף 32 חל עליו,**

רשאת המשטרה, בכפוף לאמור בסעיף 34, לשמרו עד אשר יוגש לבית המשפט".

12. הסמכות לשחרור התפוסים מצויה בסעיף 34 לפסד"פ הקובע כי: **"על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח מישנה או בדרגה גבוהה מזו, דרך כלל או לעניין מסוים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית משפט השלום לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת, כפי שיורה בית המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו".**

13. הוראה נוספת ורלוונטית מצויה בסעיף 35 לפקודה הקובע כי **"אם בתוך שישה חודשים מיום תפיסת החפץ על ידי המשטרה או מיום שהגיע לידיה, לא הוגש כתב אישום בו צריך החפץ לשמש ראיה ולא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34, תחזיר המשטרה את החפץ לאדם אשר מידיו נלקח; אך רשאי בית המשפט השלום, על פי בקשת שוטר מוסמך או אדם מעוניין, להאריך את התקופה בתנאים שיקבע".**

14. בית המשפט העליון **בעניין לרגו** עמד על התנאים שבהם ראוי לעשות שימוש בסמכות השחרור לפי סעיף 34 לפסד"פ, ועל השיקולים שיש לשקול בהקשר לכך, ופסק כי הסמכויות שמעניק החוק לגורמי אכיפת החוק לפעול כנגד אדם בטרם הכרעה משפטית בדבר אחריותו הפלילית טעונות קושי מובנה: מחד - ההנחה העומדת ביסוד מעצרו של אדם לצורך חקירה או עד תום ההליכים היא, כי קיים יסוד סביר להניח כי עבר עבירה פלילית. עוצמת ההנחה הזו משתנה עם התפתחות ההליך הפלילי. עוצמתה פחותה בשלב הראשון, וככל שההליך מתקדם והראיות נאספות, הולכת הנחה זו ומקבלת ביסוס נוסף. בהינתן הנחה זו במידת עוצמה משתנה, כאמור, עולה שאלת האיזון הראוי בין מידת הפגיעה ההכרחית בנחקר או בנאשם לצורך השגת תכליות הנעוצות באינטרס הציבורי, לבין זכותו של אדם לממש את זכויות היסוד הנתונות לו בטרם הוכרע דבר אחריותו הפלילית. בגדרן של זכויות יסוד אלה עומדת, בראש וראשונה, הזכות לחירות האישית; בצידן ניצבת גם הזכות לקנין שמצאה אף היא את מקומה בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

15. בית המשפט העליון הוסיף, כי כל עוד לא הוכרע דבר אשמתו של אדם, מצווה מערכת אכיפת החוק לשקול ולאזן בין חובת הגנה על זכויותיו החוקתיות של הנחקר או הנאשם לבין אינטרס הציבור שתכליתו להבטיח את בטחון הציבור, ואת תקינותו של הליך החקירה והמשפט מפני שיבוש אפשרי. בגידרו של האיזון הנדרש כאמור, מושם דגש על זכותו של האדם לחופש אישי כנגד שיקולים שבאינטרס הציבורי. ככל ששלבי ההליך הפלילי מתקדמים, כך עשויה נקודת האיזון פרי המתח שבין חלקי המשוואה, לסטות לכאן או לכאן. נקבע עוד, כי בצד זכותו של אדם לחופש אישי עומדת גם זכותו לקנין, המקבלת ביטוי מיוחד במהלך הליך פלילי ביחס לחפצים של חשוד או נאשם (או צד שלישי) הנתפסים ומוחזקים בידי המשטרה בהקשר לחשד לביצוע עבירות. שיקולי האיזון הנדרשים לענין פגיעה בחירות האישית של נחקר או נאשם אינם בהכרח זהים לאלה החלים באשר לפגיעה בזכות הקנין, בשל עוצמתם השונה של זכויות יסוד אלה במידרג זכויות האדם. עם זאת, קווי הבחינה

ומסגרת הניתוח החוקתי דומים אלה לאלה, בשל התכלית המשותפת העומדת ביסוד חובת האיזון: להגביל את מידת הפגיעה באדם - הן בגופו והן ברכושו, עד למינימום ההכרחי הנדרש להשגת האינטרס הציבורי. כך הוא לענין מעצר אדם, וכך הוא לענין תפיסת חפצים בטרם נשפט והורשע (ראו עניין לרגו לעיל).

16. יצוין, כי לאורך השנים הבהירה ההלכה הפסוקה כי לא הרי קיומה של עילה לתפיסת חפץ, בהכרח כדין המשך ההחזקה בו בידי המדינה. גם אם עשוי להתקיים מקור סמכות לתפיסת חפץ מלכתחילה, אין בכל מקרה עילה מתחייבת להמשך החזקתו בידי הרשות בטרם נסתיימו ההליכים המשפטיים, ועשויה לעלות השאלה האם נמצא אמצעי מידתי שיש בו כדי לאזן כראוי בין האינטרס הציבורי המבקש לשמור על פיקוח המדינה ביחס לחפץ, לבין זכותו של הפרט לממש את זכויותיו לגבי החפץ גם אם מימוש זה עשוי להיות כפוף למגבלות (רע"פ 1792/99 גאלי נ' משטרת ישראל, פ"ד נג(3) 312, 323 (1999), להלן "עניין גאלי").

17. מהאמור לעיל, עולה כי נדרשת בחינה כפולה: האם המשך החזקת התפוס בידי המשטרה משרת תכלית המשתלבת עם מקור סמכות לתפיסה; אם שאלה זו תיענה בחיוב, האם ניתן לשחרר את החפץ באופן ובתנאים ששיגו במשולב ובאורח מידתי ומאוזן את תכלית התפיסה, מחד, ואת מימוש זכות הקנין של הפרט מנגד.

18. אשר לתכליות התפיסה, נקבע בפסיקה כי שלוש תכליות עיקריות עשויות להצמיח מקור סמכות לתפיסת חפץ: תפיסה למטרת **מניעה** עתידית של ביצוע עבירות; תפיסה למטרת **חילוץ**; ותפיסה לצורך הצגתהחפץ כראייה בבית המשפט (ראו עניין לרגו לעיל).

19. מסעיפי החוק הנ"ל וההלכה הפסוקה "עולה כי חפץ ששוטר הוסמך לתפוס, רשאית המשטרה להחזיק ברשותה עד אשר יוגש כראיה לבית המשפט. זאת, בתנאי שאם לא הוגש כתב אישום בתוך שישה חודשים מיום התפיסה, או אם הוגש כתב אישום והחפץ לא הוגש כראיה במשפט - עליה להחזירו לאדם שמידיו נלקח. יחד עם זאת, מרגע שנתפס, לבית המשפט סמכות רחבה ליתן צווים לגבי התפוס, ובכלל זה להאריך את משך החזקתו מעבר לתקופה האמורה, להורות על שחרורו מידי המשטרה או לנהוג בו בדרך אחרת. בתוך כך, הן במהלך ששת החודשים הראשונים והן בתקופת ההארכה, אם ניתנה, רשאים המשטרה ואדם הטוען לזכות בחפץ לפנות לבית המשפט בבקשה ליתן צו לגבי התפוס" (ראו "עניין נורי" לעיל).

20. בעניין נורי נפסק עוד כי על המשטרה - ועל בית המשפט בבואו להפעיל ביקורת שיפוטית מכוח הפקודה - לשוב ולבחון אם המשך החזקת התפוס נעשית כדין. תחילה, יש לבחון אם בנקודת הזמן הנוכחית קיים מקור סמכות המשולב עם תכלית, המאפשר להוסיף ולהחזיק בתפוס. ככל שהתשובה לכך חיובית, יש להוסיף ולבחון את מידתיות ההחזקה בנסיבות העניין, קרי, אם ניתן להשיג את התכלית שלשמה מוחזק התפוס בדרך אחרת, של "חלופת תפיסה" שפגיעתה בחשוד או הנאשם פחותה.

21. בענייננו, נכון למועד הדיון השני בבקשה, לא הוגש כתב אישום כנגד המבקש. יחד עם זאת,

התקופה המותרת על פי דין לאחזקת תפוסים (שישה חודשים) טרם חלפה, אלא חלפו נכון להיום שלושה חודשים וכשבוע בלבד.

22. אמנם בדיון הראשון שהתקיים בפני סוכם כי הפלאפון יוחזר עד ליום 18/12/2024, אך זאת בהעדר התפתחות חדשה בחקירה. מעיון בחומר שהונח לפני ומדברי ב"כ המשיבה עולה, כי במסגרת פעולות החקירה שבוצעו נחקר המבקש וכי דרושות פעולות נוספות וזמן נוסף לצורך פריקת הפלאפון בשל אי שיתוף פעולה מצד המבקש.

23. יוצא אפוא, כי בנקודת זמן זו, קיים מקור סמכות (מתקיימות לפחות שתי חלופות מתוך החלופות שפורטו לעיל) המשולב עם תכלית (ראיה ו/או מניעת ביצוע עבירה), המאפשר להוסיף ולהחזיק בתפוס.

24. כאמור, בשיקולול האינטרסים, תוערך מצד אחד מידת הצורך בהשארת התפוס בהתאם לעוצמת התכלית שהתפיסה נועדה להשיג בנסיבות המשתנות של ההליך הפלילי המתפתח; מצד שני, ייבחנו היבטים שונים הנוגעים בטיבו של החפץ מבחינת בעל הקנין, כגון האם מדובר בחפץ שההחזקה בו מותרת על פי דין או אסורה; מה מידת נחיצותו של בעל הקנין בחפץ, ושיעור נזקו משלילת החזקתו בטרם הסתיים ההליך הפלילי. בהקשר זה, עשוי להיות הבדל בין תפוס המשמש אדם לעיסקו ולמשלח-ידו, לבין תפוס שאינו בר-שימוש יומיומי; כן עשוי להיות שוני בין חפץ כלה לבין חפץ שערכו אינו מושפע ממעבר הזמן, וכיוצא באלה שיקולים.

25. בשיקולול השיקולים הרלוונטיים ובכלל זה משך החקירה, מהות התפוס, תכלית התפיסה ומשך החזקת התפוס, ולאור עמדת המשיבה כי המבקש רשאי לקבל חומרים ומסמכים לרבות העתקת כל התכנית מתוך הפלאפון ככל שיגש לתחנת המשטרה וימסור קוד פתיחה, מסקנתי היא כי יש להעדיף, בשלב זה, את האינטרס של המשיבה, וכי דין הבקשה להחזרת הפלאפון להידחות.

סוף דבר:

26. הבקשה להחזרת התפוס נדחית בשלב זה ולמען הסדר הטוב אני מאריך את תקופת החזקת התפוס עד ליום 31/03/2025.

27. בשים לב לתוצאה אליה הגעתי ונוכח התנהלות הצדדים בתיק, לא ראיתי לנכון לפסוק הוצאות למי מהצדדים.

28. זכות ערר כדין לבית המשפט המחוזי.

29. המזכירות מתבקשת לשלוח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"א שבט תשפ"ה, 19 פברואר 2025,

בהעדר הצדדים.